

Øyer kommune
Kongsvegen 325
2636 ØYER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Olstad, 62 55 11 81

Tillatelse til skadefelling av ulv i deler av Øyer og Ringeby kommuner

Vi viser til epost fra Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen ved Remi Rundsveen Eriksen av 3. mai 2022, vedrørende søknad om skadefellingstillatelse på en ulv i Øyer, Ringeby, Sør-Fron, Nord-Fron og Sel kommuner. Det søkes i tillegg om å bruke løs på drevet halsende hund i fellingsforsøket. Statsforvalteren ga muntlig fellingstillatelse for deler av Øyer og Ringeby kommuner kl. 11:30 samme dag.

Bakgrunn

Det ble tatt bilde av en ulv på viltkamera i Rolldalen i Øyer kommune natt til 3. mai. Statens naturoppsyn har vurdert bildet og kommet til at det er dokumentert ulv. Det ble også dokumentert spor av ulv øst i Øyer kommune den 20. april. I brev av 22.4.2022, avslo Statsforvalteren en søknad om skadefelling med bakgrunn i denne observasjonen.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7 jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 21.4.2022 delegeret denne myndigheten til Statsforvalterne for perioden 21. april til 31. mai for områder utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Samlet kvote for hele landet er 7 dyr.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapporter fra Rovdata/Høgskolen i Innlandet.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til forvaltningsplanen for rovvilt i region 3, der hele regionen er beiteprioritert med hensyn til ulv, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Dersom individet viser seg å være av stor genetisk verdi for den totale Skandinaviske ulvebestanden, må det gjøres en ny vurdering av evt. andre tiltak enn felling. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c foreligger det foreløpig ikke noe skadeomfang. Området hvor ulven nå er observert er i nærheten av bygda, og i søknaden fra landbrukskontoret er det oppgitt at det i disse dager slippes sau og lam på innmarksbeite. Det nærmer seg også tiden for at dyra slippes på utmarksbeite. Landbrukskontoret oppgir videre at det i Øyer slippes ca. 7 000 sau og lam på utmarksbeite hvert år og ca. 15 000 sau og lam på beite i Ringeby og Fron. Skadepotensialet vil være stort dersom ulven fortsatt skal ha tilhold i området når det slippes beitedyr i utmark.

Statsforvalteren har tidligere avslått søknad om skadefelling av en ulv i Øyer kommune på bakgrunn dokumentert spor ved Bøsætra i Øyerfjellet den 20. april. I avslaget er det blant annet vist til at ulver på denne tiden er på vandring, og det er usikkert om ulven fortsatt vil oppholde seg i beiteområdet frem mot beiteslipp. Statsforvalteren legger vekt på at det nå er dokumentert flere observasjoner av en ulv i Øyer over en viss periode, som ikke ser ut til å bevege seg ut av området.

Statsforvalteren viser til at det fortsatt er pågående lisensfelling av ulv i region 3/ Oppland frem til 31. mai. Departementet har med endringen av fellingsperioden framhevet lisensfelling som en foretrukket reguleringsform. Statsforvalteren mener det likevel er grunnlag for å gi tillatelse til skadefelling i dette tilfellet, for å forsøksvis å gjøre et målrettet uttak av ulven som har oppholdt seg i viktige beiteområder over tid.

Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. Området hvor ulven oppholder seg er innenfor beiteprioriterte områder, og det vil i nær fremtid slippes et stort antall sau på utmarksbeite i disse områdene. Statsforvalteren viser i den sammenheng til rovviltforliket

hvor det fremgår at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Dette innebærer blant annet at beitenæringen skal tilpasses rovvilt i rovviltprioriterte områder, mens det i beiteprioriterte områder skal være lav terskel for uttak av rovvilt.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven.

Etter instruks fra Miljødirektoratet 21. mai 2018 skal Statsforvalteren ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Statsforvalteren ber om at fellingslaget skal samle inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. SNO samler også inn prøver til DNA analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid.

Landbrukskontoret har bedt om at det åpnes for mulighet til bruk av løs på drevet halsende hund. Statsforvalteren viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Det er nå på våren en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekketid. Statsforvalteren understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Ved dette fellingsforsøket settes det spesielle vilkår med hensyn til kalvings- og oppvekstområder for villrein.

Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet at er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor området, gir Statsforvalteren tillatelse til skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Øyer kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Øyer og Ringeby kommuner øst for Lågen og sør for fv. 2204 og videre sør for fv. 2570, fv. 2576 og fv. 2532 gjennom Ringeby sentrum.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **3.5.2022 kl. 11:30 til 10.5.2022 kl. 12:00.**
3. Øyer kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at det **kun** er personer oppført på liste oversendt Statsforvalteren som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Statsforvalteren ha skriftlig beskjed om dette. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 56 000**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600 pr deltaker pr døgn. jf, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr 10 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at felling ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i *forkant*.
5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, ble det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no, se også vedlagte veiledning for rapportering. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalter om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.
6. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.
7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
9. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom ulv skadeskypes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
12. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - Hunder skal ikke slippes innenfor eller i nærheten av kalvings- og oppvekstområder for villrein, eller der det er fare for at hundene kan bevege seg inn i disse områdene
 - Hunden(e) skal ha gps-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv

- Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
- Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
- Kommunen og eventuelt nasjonalparkstyret må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
- Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler

14. Statsforvalteren gir etter § 9 i rovviltforskriften tillatelse til bruk av snøscooter/ATV for utkjøring av mannskap og grovlokalisering av ulv (innringing for utsjekk av inn- og utspor). Det er ikke tillatt å benytte snøscooter/ATV til forfølgelse/jaging, direkte jakt på og avliving av ulv. Bruk av snøscooter/ATV i utmark og snødekt mark krever også egen tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven og områdestyret i verneområder. Deltakere i fellingslaget må rette seg etter de vilkår som blir stilt fra kommunen og fra forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyret) for berørte verneområder.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Thomas Olstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Ringeby kommune

Hanstadgate 4

2630

RINGEBU